

Een heilige

Een kleine jongen, Jos, komt met zijn moeder langs een grote kathedraal.

Hij kijkt omhoog en zegt: "Kijk mama, die grote ramen zijn toch heel erg vies, die zien er echt niet zo mooi uit!"

Kom maar met me mee, zegt moeder. Ze neemt Jos mee de grote kerk in.

Daar lijken de ramen die er van buiten grijs en vies uitzagen, opeens stralend licht in de prachtigste kleuren.

Jos kijkt verbaasd zijn ogen uit.

Boven het altaar ziet hij een groot raam bijna tot aan het dak met veel heilige figuren.

Door een figuur schijnt net de zon, zodat die helder stralend oplicht.

"Mama, wie is dat?" wil Jos weten.

Moeder antwoordt: "Dat is een heilige. Deze heet Fransiscus."

Maar hij kan ook een andere naam hebben.

Hij kan alle namen van de wereld hebben

Jos onthoudt het goed.

Een paar dagen later zit hij op school.

De juf vraagt aan de klas

"Wie kan mij zeggen wat een heilige is?"

Grote stilte in de klas. Niemand zegt wat.

Behalve Jos. Hij steekt zijn vinger op.

'Ik weet het.

Een heilige is een mens waar de zon doorheen schijnt'.

Maar ik weet niet meer hoe hij heet.

Hij kan alle namen van de wereld hebben

Goed zo, zegt de juf.

Hij zou ook zo maar Jos kunnen heten

Of...

Johannes 3: 22- 30

Abraham je moet ophouden het zelf te doen.

Je moet het aan God overlaten, dat hij het doet!

Dit zijn historische zinnen uit de kerkgeschiedenis.

Honderd jaar geleden vliegen twee Amsterdamse predikanten elkaar in de haren.

De ene: *Abraham Kuyper*, de daadkrachtige voorman van de kleine luyden.

Hij vindt Hervormden te ruim en te weinig orthodox.

Hij staat aan de wieg van de Gereformeerde Kerken. Maar dat niet alleen.

Hij vindt: het ware geloof komt niet vanzelf. Dat moet je organiseren, plannen en opbouwen. Zo sticht hij christelijke verenigingen, scholen, een universiteit, en een christelijke partij.

Zijn tegenstander: *Heinrich Lütge* is deftiger. Hij rijdt per koets door Amsterdam.

Hij is minstens zo orthodox als Kuyper, maar breekt niet met zijn kerk.

Hij is een zogenaamde *Kohlbruggiaan*.

Dat zijn hele vrome mensen, die beseffen: je kunt wel wat organiseren, maar geloof heb je niet in de hand. In zijn taal: je bent afhankelijk van de genadige God.

Het allemaal zelf willen doen is een vorm van ongepaste zelfverheffing.

Kuyper en Lütge vliegen elkaar vaak in de haren. Daarbij sparen ze elkaar niet.

Wolf in schaapskleren, gezant van de duivel, roepen ze naar elkaar.

Zo ging dat toen.

Aan het eind van zo'n verhitte discussie roept Lütge:

Abraham, je moet ophouden het zelf te willen doen, laat het!

Ophouden.....

Als het er op aan komt, hebben we niet alles in de hand.

Dat denken we misschien wel eens, maar vroeg of laat kom je daar van terug.

Het idee van een maakbare samenleving waar we alles kunnen regelen en organiseren is niet haalbaar gebleken.

In je persoonlijke leven ontdek je dat ook. Je kunt veel sturen, maar niet alles.

Ziekte en sterven komen op een eigen tijdstip.

We moeten om zien te gaan met wat onvoorspelbaar is.

En op kerkelijk gebied: ondanks alle hartverwarmende inzet van velen,

merk je dat je daarmee kerken en geloven niet altijd overeind houdt.

Dat heeft tot bezorgdheid en soms tot paniek geleid: Vooral onder volgelingen van Abraham Kuyper, die zoveel investeerden in doen, regelen en organiseren.

Want als het met onze kerk niet meer gaat, hoe dan. Hoe moet het verder met geloven, met onze kinderen buiten de kerk, en zelfs: hoe moet het verder met God.

Geloven is niet te organiseren of te bewerkstelligen.

Ik kan mijn kinderen niet gelovig maken. Me zelf ook niet trouwens.

Dat heb ik niet in de hand.

Het is de vraag of dat erg is.

Als ik het niet voor elkaar krijg, als er geen mensen meer in deze of een andere kerk n de kerk komen, betekent dat dan, dat geloven of dat God verdwijnt?

Nee..

Sterker nog: ondanks al je goede wil, moet je er ook rekening mee houden dat jij met wat jij doet, jouw taal en jouw gewoontes, jij geloven niet alleen kunt *stimuleren*, maar ook kunt *blokkeren*.

Ik kan met mijn gelovigheid een sta in de weg zijn.

Datzelfde geldt ook voor kerken en organisaties: ze kunnen obstakels worden, die het zicht op God belemmeren.

Daarom hoeft het niet slecht te zijn als kerken verdwijnen. Niet verkeerd als slopershamers bouwwerken met de grond gelijk maakt.

Als kerken verdwijnen, verdwijnt God niet.

Als onze woorden niet meer werken, is God niet uitgesproken.

We zien God op allerlei manieren verschijnen buiten de kaders van vroeger.

Die is groter dan wat wij kunnen bewerkstelligen.

Zorg er voor dat je geen sta in de weg wordt voor je kind, voor jezelf, voor anderen.

Johannes doopt in de buurt van Enon Salim. *Vredesbronnen* betekenen die namen.

Dopen is loslaten. In het water weekt het overtollige los.

Vroeger had je Biotex, het *inweek- en voorwasmiddel*.

Vlekken weken daarin los en de was wordt schoner. (ik heb geen aandelen!)

Biotex, mooie naam. Het betekent leven.

Dopen is zoiets als wassen met Biotex.

Om zicht op geloven te krijgen mag je van loslaten weten.

Wees niet bang voor wat losweekt.

Je hoeft niets vast te houden: jouw club, je kerk, geloof niet, jouw vormen en voorstellingen niet. Het geheim van dopen is: Als je durft los te laten, kan weer boven komen drijven wat wezenlijk is.

Een mysticus ging daarin nog een stap verder. Die zei:
Ik moet steeds weer mijn gedachten over God loslaten, om zicht op God te krijgen.
Ik moet God loslaten, om God weer terug te kunnen vinden.

Johannes heeft gepreekt en gedoopt.
Hij weet: ik kan veel, maar niet alles.
Ik kan niet God organiseren.
Ik kan wel ruimte scheppen om iets van God te laten groeien.
Daarom doet hij nu een stap terug.
En zegt hij, kijkend naar Jezus: *laat die groeien, laat mij maar minderen.*
Vergelijk het met ouders die een kind opvoeden.
Ze geven het van alles mee, ze doen hun best, maar uiteindelijk moet een kind zijn eigen weg zoeken, niet gehinderd door een ouder die hem voor de voeten loopt en zo blokkeert. Misschien laat je soms een kind met vrees en beven los.
Maar als je dat doet, is het kind dan verloren, of krijgt het juist dan de kans zijn vleugels uit te slaan?

Abraham, hou op het allemaal zelf te doen.
Het geheim van geloven zit in loslaten.
De filosoof Tagore zegt: wie de bloem wil vasthouden maakt de bloem dood.
Het is als met het hoopje zand op de hand van de vrouw.
Kijk, zei ze, als ik het zand probeer vast te houden en mijn vingers samenknijp rond het zand, verdwijnt het zand in straaltjes tussen mijn vingers. Wat ik moet leren is het zand laten rusten in mijn geopende hand.

God is er, voorbij alles wat wij in de hand hebben.
Een mens op een sterfbed weet dat, ervaart dat diep.
Je bent uitgepraat, je kunt, je hoeft niets meer. Het enige wat je mag doen is uit handen geven.
Als wij niets meer kunnen doen, is dat het einde van alles?
Of zou dat het begin van iets kunnen zijn, het begin van God die opnieuw de kop opsteekt. Vroeger noemden ze niet voor niets een sterfdag *dies natalis*, dag van geboorte.

En wij?
Wat zullen we, kunnen we?
In de geest van Abraham Kuyper is het goed om actief te zijn, om op te bouwen en op te komen voor wat je belangrijk vindt. en trouw te zijn in wat je doet.
Maar ken ook je grenzen.
Kuyper had soms het idee dat heil afhankelijk was van zijn organisaties.
Weet van ophouden, zei die deftige dominee Lutge. Je hebt niet alles in de hand en dat hoeft ook niet.
Je mag doen wat Johannes deed: een stap opzij om ruimte te scheppen. Je mag loslaten en overlaten.
Dat hoeft geen passieve of onverschillige gelatenheid te zijn.
Je kunt actief bewogen blijven wachten en bidden voor wie, voor wat je lief is. .
Met één woord: *Kom*. Of twee: *Wees er*.
Een echt gebed hoeft niet uitgebreider te zijn.
Je mag vertrouwen. God vindt altijd wegen om dichterbij te komen.
En bronnen van vrede zullen er zijn, overal, waar dan ook.
Vol water!

De steppe zal bloeien
De steppe zal lachen en juichen
De rotsen die staan vanaf de dagen der schepping
Staan vol water, maar dicht

*De rotsen gaan open
Het water zal stromen
Het water zal tintelen, stralen
Dorstigen komen en drinken
De steppe zal drinken
De steppe zal bloeien
De steppe zal lachen en juichen.*

Amen